

Назва навчальної
дисципліни
Галузь знань

Спеціальність

Кількість кредитів

Шифр навчальної
дисципліни

Прізвище, ім'я, по
батькові викладача

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада викладача

Контактний телефон
викладача

Профайл викладача

E-mail викладача

Розклад консультацій

Час проведення

Місце проведення

БІОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА АДАПТИВНІСТЬ ЛЮДИНИ

Е Природничі науки, математика та статистика

Е2 Екологія

4

ВК

Льєнко Микола Микитович

доктор біологічних наук

професор

*професор кафедри біології, екології та методик їх
навчання*

[http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stryktyra/
/kaf_biologia/golovatyuk.pdf](http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stryktyra/kaf_biologia/golovatyuk.pdf)

illanik8@gmail.com

Очні консультації

14.40 – 17.00

43 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Біологічна та соціальна адаптивність людини» розкриває основні питання закономірностей компенсаторно-приспосувальних реакцій організму, особливостей різних видів адаптацій до дії різноманітних факторів зовнішнього середовища. Завдяки явищу адаптації системи організму, незважаючи на мінливість умов довкілля, підтримують стійкість, стабільність організму здатну забезпечувати існування та відтворення усього живого. Процес адаптації уможливорює гомеостаз в організмі, забезпечує оптимальне функціонування системи «організм-довкілля». Адаптація стає актуальною особливо в наш час, коли людина стала працювати в екстремальних умовах: космос, підводне середовище, коли довкілля денатуроване шляхом викидів в атмосферу, літосферу та гідросферу різних біологічно активних сполук.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль			
Тема 1. Вступ. Предмет вивчення біологічної і соціальної адаптивності людини.	Біологічні та соціальні аспекти адаптації населення.	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	60
Тема 2. Біологічна адаптація.	Біологічна адаптація.		
Тема 3. Адаптація організму в умовах стресу.	Стрес і методики його подолання.		
Тема 4. Психічна адаптація.	Психічна адаптація.		

Тема 5. Соціальна адаптація.	Соціальна адаптація.		
Тема 6. Гени, культура і гендер.	Гендерні відміни і подібність.		
Тема 7. Просоціальна поведінка, як прояв адаптації.	Просоціальна поведінка.		
Тема 8. Адаптація людини до людини.	Адаптація людини до людини.		
Тема 9. Адаптація до знарядь праці – інженерна психологія, ергономіка.	Функціональні стани організму людини в процесі праці. Адаптація до знарядь праці.		
Тема 10. Сприймання людини. Адаптація аналізаторів.	Адаптація аналізаторів.		
Тема 11. Адаптивність як властивість особи.	1.Адаптивність як властивість особи. 2.Альтруїзм.		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			10
Підсумковий тест			30
Всього			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог
ЗК01.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК16.	Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК18.	Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПР01.	Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.
ПР02.	Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.
ПР11.	Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.
ПР12.	Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контролю знань заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Базова

1. Ільєнко М.М., Тюптя Л.Т. До питання щодо особливостей та механізмів біологічної і соціальної адаптивності людини. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. Київ, Університет „Україна”, 2007. 48 с.
2. Петренко Ю. О., Меньших О. Е., Юрчук С. М. Працездатність людини в екстремальних умовах навколишнього середовища : навч.-метод. посіб. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. 32 с.

Додаткова

1. Джонсон, Девід В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування. К. 2003. 288 с.
2. Психологія людських взаємин: конспект лекцій (Онищенко та ін) К, 1995. 84 с.
3. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота, теорія і практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Університет „Україна”. 2004. 408с.

Інформаційні ресурси:

1. Соціальні та біологічні аспекти адаптації населення до умов життєдіяльності Режим доступу: <https://subject.com.ua/biology/medical/209.html>
2. Адаптація людини: біологічні основи. Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/biolog/27345/>